

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะไม่สูบบุหรี่ของวัยรุ่นตอนต้น
ในชุมชนเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2558

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะไม่สูบบุหรี่ของวัยรุ่นตอนต้นในชุมชนเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

FACTORS ASSOCIATED WITH NON-SMOKING INTENTION AMONG EARLY ADOLESCENTS IN THE COMMUNITY, MUANG DISTRICT, NAKORN RATCHASIMA PROVINCE

จิพาวจน์ เลิกนอก 5337523 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ทศนีย์ รวีวรกุล, ประ.ด. (การพยาบาล), สุรินทร์ กลัมพากร, Ph.D. (NURSING), คุณิต สุจิรารัตน์, วท.ม. (ชีวสถิติ)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะไม่สูบบุหรี่ของวัยรุ่นตอนต้นในชุมชนเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นตอนต้น เพศชายและเพศหญิง อายุ 10 – 14 ปี จำนวน 242 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบไคแอสควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง

ผลการศึกษา พบว่า รายได้, เจตคติต่อการไม่สูบบุหรี่, การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้การควบคุมตนเองต่อการไม่สูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะไม่สูบบุหรี่ ($r = -.142, .192, .280,$ และ $.548$ ตามลำดับ; $p < 0.05$) และพบว่าการรับรู้การควบคุมตนเองต่อการไม่สูบบุหรี่, เจตคติต่อการไม่สูบบุหรี่, รายได้ และระดับการศึกษา สามารถทำนายความตั้งใจที่จะไม่สูบบุหรี่ของวัยรุ่นตอนต้น ได้ร้อยละ 34.3 ($R^2 = 0.343$)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ควรนำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างความรู้ ความตระหนักเกี่ยวกับโทษและพิษภัยของบุหรี่ และเสริมสร้างเจตคติด้านลบต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ อีกทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมสูบบุหรี่ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรม

คำสำคัญ : วัยรุ่นตอนต้น / ความตั้งใจที่จะไม่สูบบุหรี่ / การป้องกันการสูบบุหรี่

FACTORS ASSOCIATED WITH NON-SMOKING INTENTION AMONG EARLY ADOLESCENTS IN THE COMMUNITY, MUANG DISTRICT, NAKORN RATCHASIMA PROVINCE

JIRAWAT LOEKNOK 5337523 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) PROGRAM IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE : TASSANEE RAWIWORRAKUL, Ph.D. (NURSING), SURINTORN KALAMPAKORN, Ph.D. (NURSING), DUSIT SUJIRARAT, M.Sc. (BIOSTATISTICS)

ABSTRACT

This research was a cross-sectional descriptive study aimed to examine factors associated with non-smoking intention among early adolescents in the community by applying the theory of planned behavior. There were two hundred and forty two young adolescents, aged 10 – 14 years old, both males and females, selected by multi-stage random sampling. Data were collected through self-administered questionnaire and data analyses were performed using descriptive statistics, Chi-square test, Pearson's product moment correlation coefficient, stepwise multiple regression analysis and Structural Equation Model.

The results of the study revealed that income, attitudes towards non-smoking behavior, subjective norms and perceived behavioral control on non-smoking behavior were associated with non-smoking intention ($r = -.142, .192, .280, \text{ and } .548$ respectively; $p < 0.05$). It was also found that perceived behavioral control on non-smoking behavior, attitudes towards non-smoking behavior, income and education showed predictability of 34.3% for non-smoking intention among early adolescent ($R^2 = 0.343$).

The theory of planned behavior could partially explain non-smoking intention among early adolescents. This finding could guide further research in knowledge promoting programs about the harmful smoking, negative attitude towards smoking behavior and behavioral skills that help to avoid smoking.

KEY WORDS: EARLY ADOLESCENT / NON-SMOKING INTENTION / SMOKING PREVENTION